

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **L.C.H., spol. s r.o.**, se sídlem Poláčkova 20, Ústí nad Labem, zastoupeného Mgr. Jakubem Kučerou, advokátem se sídlem Mírové náměstí 3428/5A, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ústí nad Labem**, se sídlem Velká Hradební 61, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2006, č. j. 00986/06-1700, o odvodu za porušení rozpočtové kázně, o kasační stížnosti žalobce podané proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 10. 2007, č. j. 15 Ca 94/2006 - 36, ve znění opravného usnesení ze dne 20. 11. 2007, č. j. 15 Ca 94/2006 - 48, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno jeho v záhlaví uvedené rozhodnutí o zamítnutí odvolání i prvostupňový dodatečný platební výměr, o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši 240 000 Kč. Žalovaný v řízení o kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku. Svůj návrh odůvodnil obavou z negativního stavu, kdy po zrušení napadeného rozhodnutí krajským soudem je povinen ve věci i přes podání kasační stížnosti vydat nové rozhodnutí, pokud by však kasační stížnosti bylo vyhověno a názor krajského soudu se ukázal nesprávným, existovala by vedle sebe rozdílná rozhodnutí ve stejné věci. Dle žalovaného lze v této situaci spatřovat nenahraditelnou újmu ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není ani v rozporu s veřejným zájmem.

Žalobce s návrhem na přiznání odkladného účinku nesouhlasil. Poukázal na absenci odkladného účinku odvolání v daňovém řízení, kdy byl již od okamžiku vydání dodatečného platebního výměru povinen vyměřenou částku zaplatit. Tato platební povinnost trvala i po dobu řízení před krajským soudem, až do právní moci rozhodnutí o zrušení rozhodnutí správce daně v obou stupních řízení. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by se jeho povinnost obnovila a správce daně by tak po celou dobu držel žalobcem vrácené peněžní prostředky. Žalobce se neztotožnil s názorem stěžovatele, že právní stav, který vznikl v důsledku vydání napadeného rozhodnutí, je v rozporu s principem právní jistoty, v žádném případě pak nemůže způsobit stěžovateli nenahraditelnou újmu.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku následovně:

Kasační stížnost podle § 107 s. ř. s. nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu a přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud se při posuzování žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku nenahraditelné újmy. Tento neurčitý právní pojem byl již Nejvyšším správním soudem vyložen, např. v usnesení ze dne 5. 10. 2004, č. j. 6 Afs 25/2003 - 59, publikovaném na www.nssoud.cz: *„Nenahraditelná újma, která by stěžovateli při výkonu nebo jiných právních následcích rozhodnutí mohla vzniknout, a jež je základní podmínkou pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 73 odst. 2 s. ř. s.], musí představovat výjimečný a závažný stav, který již nelze v dalším běhu času nijak odčinit“*. Důvody možného vzniku nenahraditelné újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Je proto logické, že v řízení o přiznání odkladného účinku nese břemeno tvrzení právě stěžovatel a nikdo jiný nemůže jeho tvrzení nahradit. Soud posuzuje jím uvedené skutečnosti dle ustanovení § 73 s. ř. s., není však povinen ani oprávněn tyto skutečnosti jakýmkoli způsobem sám dovozovat.

Je zřejmé, že v případě, kdy navrhovatelem přiznání odkladného účinku je správní orgán, budou důvody vzniku nenahraditelné újmy opřeny o jiné skutkové okolnosti, než které přicházejí v úvahu na straně fyzických a právnických osob jakožto účastníků správního řízení. Otázkou, zda správnímu orgánu může vzniknout v řízení o kasační stížnosti nenahraditelná újma a zda může být jeho návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno, se zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49. V tomto rozhodnutí dospěl k závěru, že správní orgán při podání kasační stížnosti může navrhnout přiznání odkladného účinku. V usnesení je dále zdůrazněno, že oproti správnímu řízení platí v soudním řízení zásada procesní rovnosti účastníků řízení. Ve správním soudnictví rozsudek krajského soudu nabývá právní moci doručením a výrok pravomocného rozhodnutí je závazný pro všechny účastníky, osoby na řízení zúčastněné i pro orgány veřejné moci. Rozhodnutí je pak nezměnitelné, pokud proti němu není připuštěn řádný opravný prostředek, jehož podání bývá zpravidla spojeno s odkladem vykonatelnosti. Kasační stížnost ve správním soudnictví je mimořádným opravným prostředkem, jehož podání, jak je uvedeno výše, není ex lege spojeno s odkladným účinkem (s výjimkou zákonem výslovně stanovených výjimek, např. ve věcech mezinárodní ochrany). Rozšířený senát dále dospěl k závěru, že podání kasační stížnosti nemůže v případě předchozího zrušení správního rozhodnutí krajským soudem a vrácení věci k dalšímu řízení, bránit správnímu orgánu v pokračování ve správním řízení. Stejně jako účastník správního řízení nemůže podáním kasační stížnosti vyloučit účinky právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí, je-li jeho žaloba zamítnuta, nemůže tak učinit ani správní orgán svou kasační stížností směřující proti rozsudku zrušujícímu. Rozšířený senát ve výše označeném rozhodnutí uvádí: *„Zruší-li tedy krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost, v níž správní*

orgán polemizuje s vysloveným právním názorem. Nerespektuje-li správní orgán pravomocné soudní rozhodnutí a nepokračuje řádně v řízení, může se dle okolností jednat o nečinnost, proti níž se lze bránit podáním žaloby dle ustanovení § 79 a násl. s. ř. s.‘‘.

Rozšířený senát se zabýval i situací, kterou v kasační stížnosti popsal stěžovatel, tedy případným vydáním nového rozhodnutí ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti, kdy tedy není jisté, jakým způsobem bude o zrušujícím rozsudku krajského soudu rozhodnuto. Ve svém rozhodnutí připustil, že výsledek takového procesu může být nežádoucí a procesními instituty příslušných správních předpisů obtížně řešitelný. Pokud by však tento stav byl považován za situaci přirovnatelnou k nenahraditelné újmě ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., pak by musel být odkladný účinek přiznán každé kasační stížnosti podané správním orgánem napadajícím zrušující rozhodnutí krajského soudu, které vrací věc správnímu orgánu k dalšímu řízení. To je však vzhledem k výše zdůrazněné zásadě rovnosti účastníků soudního řízení vyloučeno.

Z uvedeného vyplývá, že povinnost správního orgánu vydat po zrušení jeho rozhodnutí krajským soudem nové rozhodnutí má zákonný podklad, a i přes určité případné procesní obtíže v některých případech ji nelze obecně a ve všech případech označit za stav přirovnatelný k nenahraditelné újmě. Stěžovatel má v řízení o kasační stížnosti rovné postavení s ostatními účastníky, může tedy stejně jako oni žádat o přiznání odkladného účinku na základě jím tvrzených skutečností, které v každém jednotlivém případě soud individuálně posoudí dle § 107 s. ř. s. za použití § 73 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že stěžovatel ve svém návrhu neosvědčil ve smyslu § 73 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. skutečnosti, které by potvrzovaly možnost vzniku výjimečného a závažného stavu, který by již nebylo možno v dalším běhu času nijak odčinit. Nejvyšší správní soud proto jeho návrhu nevyhověl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. ledna 2008

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu